

# Vår felles framtid



Grim skole, 9. trinn

Temahefte nr. 5

Uke 12-19

# NORSK



**Hva betyr temaet Vår felles framtid i norsk:** I norsk handler Vår felles framtid om at vi leser tekster som handler om tiden vi lever i og om våre framtidsutsikter. Det handler om å forstå det vi leser, slik at vi kan ta informerte valg og beslutninger som påvirker vår felles framtid positivt. Det handler om å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig, og på den måten informere og ta del i debatt om viktige samfunnstemaer på en saklig og opplysende måte, både skriftlig og muntlig.

Uke	Læringsmål	Jeg skal kunne:
12	Læringsmål	Jeg reflekterer over poetisk språk og virkemidler i lyrikk.
	Aktiviteter	Lyrikk - studentene planlegger og gjennomfører undervisningen.
14	Læringsmål	Les og reflektere over formål, innhold, virkemidler og sjangertrekk
	Aktiviteter	<b>Nytt tema: Fagartikkel</b> Les fagartikler, og parallellt jobbe med kurs 4.1-4.3 i Kontekst Basisbok: Artiklers hensikt og kjenntegn, ulike typer artikler, med hovedvekt på fagartikkelen, hvordan skrive fagartikkel (disposisjon, overskrift, innledning, avslutning, virkemidler, tekstbinding), kildebruk og kildekritikk.
15	Læringsmål	Les og reflektere over formål, innhold, virkemidler og sjangertrekk
	Aktiviteter	Les fagartikler, og parallellt jobbe med kurs 4.1-4.3 i Kontekst Basisbok: Artiklers hensikt og kjenntegn, ulike typer artikler, med hovedvekt på fagartikkelen, hvordan skrive fagartikkel (disposisjon, overskrift, innledning, avslutning, virkemidler, tekstbinding), kildebruk og kildekritikk.
16	Læringsmål	Les og reflektere over formål, innhold, virkemidler og sjangertrekk
	Aktiviteter	Les fagartikler, og parallellt jobbe med kurs 4.1-4.3 i Kontekst Basisbok: Artiklers hensikt og kjenntegn, ulike typer artikler, med hovedvekt på fagartikkelen, hvordan skrive fagartikkel (disposisjon, overskrift, innledning, avslutning, virkemidler, tekstbinding), kildebruk og kildekritikk FAGDAG bedriftsbesøk mandag Jobbskyggedag torsdag
17	Læringsmål	Fagdag tirsdag og fredag
	Aktiviteter	Hvordan skrive fagartikkel? <a href="#">Læringsløp fra NDLA</a>
18	Læringsmål	Bruke fagspråk og være presis i skriftlige tekster.
	Aktiviteter	<b>Fagdag norsk</b>
19	Læringsmål	Bruke fagspråk og være presis i muntlige presentasjoner.
	Aktiviteter	<b>Foredrag - muntlig foredrag basert på fagartikkelen</b>
Vurdering:	Fagartikkel (skriftlig) Foredrag (muntlig)	

## Læringsressurser:

[Hvordan skrive fagartikkel? - Norsk \(SF vg1\) - NDLA](#)

Kontekst Basisbok, kurs 4.1-4.4

*Gutteord og jenteord* (utdrag fra Den store faktaboka om språk) av Helene Uri, Kontekst Tekster 3, s. 27-29

*Venus hett offer for klimaendringer* av Knut Jørgen Røed Ødegård, Kontekst Tekster 3, s. 34-37

Aktuelle fagartikler fra [Ung forskning](#)

Læringsløypene om fagartikkel på Skolen: [Informative tekster](#)

## Kompetansemål:

- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler
- beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon
- gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer
- bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster
- bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer
- informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium
- skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål

# ENGELSK



Hva betyr temaet vår felles fremtid i engelsk:

Uke		
12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur og plukke ut vesentlig informasjon om hovedkarakterene.
	Aktiviteter	Introducing <a href="#">the book - Holes</a> . Get to know Stanley, Zero, X-Ray and Squid.
13	<b>EASTERBREAK</b>	
14	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur og svare på spørsmål fra kapitlet Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur hjemme.
	Aktiviteter	Listen to the book in class and answer the question to each chapter. Listen to the book at home: <a href="https://esl-bits.eu/ESL.English.Learning.Audiobooks/Hoyo/A/design.html">https://esl-bits.eu/ESL.English.Learning.Audiobooks/Hoyo/A/design.html</a> Finish chapter 12.
15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur og svare på spørsmål fra kapitlet Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur hjemme.
	Aktiviteter	Listen/read chapter 12-27.
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur og svare på spørsmål fra kapitlet Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur hjemme.
	Aktiviteter	Listen/read chapter 27-39
17	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur og svare på spørsmål fra kapitlet Lese og høre på engelsk skjønnlitteratur hjemme.
	Aktiviteter	Listen/ read chapter 39-50. <b>Fagdag engelsk</b> - the tasks will be connected to Holes.
18	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Uttrykke meg skriftlig og muntlig om en engelsk bok jeg har lest.
	Aktiviteter	Pupils choose - environment and sustainability or continue with analysis of Holes.
Vurdering:		Fagdag engelsk

## Læringsressurser:

<https://esl-bits.eu/ESL.English.Learning.Audiobooks/Hoyo/A/design.html>

### Kompetansemål:

Lese, tolke og reflektere over engelskspråklig skjønnlitteratur, inkludert ungdomslitteratur

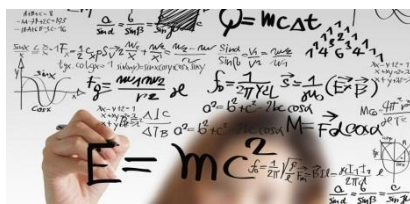
Bruke sentrale mønstre for uttale i kommunikasjon

Lytte til og forstå ord og uttrykk i varianter av engelsk

Uttrykke seg med flyt og sammenheng med et variert ordforråd og idiomatiske uttrykk tilpasset formål, mottaker og situasjon

skrive formelle og uformelle tekster, inkludert sammensatte, med struktur og sammenheng som beskriver, forteller og reflekterer tilpasset formål, mottaker og situasjon

# Matematikk



## Hva betyr temaet vår felles fremtid i matematikk:

Uke		
12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	utforske og argumentere for formler for areal og volum av tredimensjonale figurer
	Aktiviteter	Volum av kjegle, volum og overflate av kule.: S. 138 -143 i oppgavebok
14	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	utforske og argumentere for formler for areal og volum av tredimensjonale figurer
	Aktiviteter	Massetetthet og problemløsning: S. 144-150 i oppgavebok
15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	utforske og argumentere for formler for areal og volum av tredimensjonale figurer
	Aktiviteter	Oppsummering og repetisjon til mulig kapittelprøve. s. 151-155 i oppgavebok
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	beregne og vurdere sannsynlighet i statistikk og spill
	Aktiviteter	Oppstart nytt kapittel: Sannsynlighet. s. 158 - 161 i oppgavebok
17	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	beregne og vurdere sannsynlighet i statistikk og spill
	Aktiviteter	Sannsynlighet og kombinatorikk: s. 162-166
18	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	beregne og vurdere sannsynlighet i statistikk og spill
	Aktiviteter	Sannsynlighet for en hendelse: s. 166-171
19	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	beregne og vurdere sannsynlighet i statistikk og spill
	Aktiviteter	Sannsynlighet for flere hendelser: s. 172-178
Vurdering:		Mulig kapittelprøve uke 15/16, muntlig forståelse og skriftlig oppgaveløsning

### Kompetansemål:

utforske og argumentere for formler for areal og volum av tredimensjonale figurer

beregne og vurdere sannsynlighet i statistikk og spill

simulere utfall i tilfeldige forsøk og beregne sannsynligheten for at noe skal inntreffe, ved å bruke programmering

# NATURFAG



Uke		
12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Forklare hvordan alt liv er i slekt Forklare hvordan evolusjonsteorien blir til
	Aktiviteter	<b>Solaris s. 5-15</b>
14	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Drivkraften i evolusjonsteorien - naturlig utvalg
	Aktiviteter	Solaris s 16-19
15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Observasjoner og funn som støtter evolusjonsteorien
	Aktiviteter	Solaris s 20-26
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Evolusjonsbiologien i dag og oppsummering av temaet
	Aktiviteter	Solaris s 27- 33
17	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Reptisjon og prøve i kapitlet
	Aktiviteter	Reptisjon og gjennomføring av prøve i temaet
18	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Om kroppens kommunikasjonssystemer Om nervesystemet
	Aktiviteter	Solaris s 95-105
19	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Om hormonsystemet
	Aktiviteter	Solaris s 106-112
Vurdering:		

## Kompetansemål:

beskrive hvordan forskere har kommet fram til evolusjonsteorien og bruke denne til å forklare utvikling av biologisk mangfold  
sammenligne nervesystemet og hormonsystemet og beskrive hvordan rusmidler, legemidler, miljøgifter og doping påvirker signalsystemet

# SAMFUNNSFAG



**Hva betyr temaet Vår felles fremtid i samfunnsfag:** Temaet handler om hvordan vi forstår vår egen situasjon på bakgrunn av historiske og geografiske forhold, og hvordan vi bruker, og kan bruke denne forståelse til å utvikle oss som mennesker og som samfunn i en retning som er til det beste for oss som samfunn også i fremtiden.

Uke		
12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-forklare hva som er målet med FNs bærekraftsmål
	Aktiviteter	FNs bærekraftsmål Arena 9, s. 226-231 <a href="https://fn.no/">https://fn.no/</a>
14	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-bruke kilder til å sammenlikne levekårene mellom to land og fremstille dette på en forståelig måte. -vurdere om forskjellige kilder er gode og pålitelige eller ikke
	Aktiviteter	Sammenlikne et høyinntektsland og et lavinntektsland. Bruk kilder til å finne informasjon og lage en fremstilling av likheter og forskjeller. F.eks. oppgave 5 s. 232 i Arena 9
15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-bruke kunnskap fra arbeidet med tema holocaust for å forstå og sette meg inn i det vi presenteres for på Stiftelsen Arkivet.
	Aktiviteter	Vi drar på besøk på Stiftelsen Arkivet
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-sette meg inn i hvordan forholdet mellom naturressurser, økonomi og politikk påvirker samfunn og levekår
	Aktiviteter	Vi jobber med bærekraft og bærekraftig utvikling på skolenmin.cdu <a href="#">Bærekraftige samfunn på skolenmin.cdu</a> <a href="#">Natur, penger og samfunn</a>
17	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-forklare hvordan internasjonal handel har påvirket, og påvirker forhold mellom land og samfunn
	Aktiviteter	Internasjonal handel, Arena 9, s. 234-244 Globalisering før og nå
18	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-si noe om hvordan det går ann å jobbe med å utjevne forskjeller mellom mennesker, områder, samfunnsgrupper og land.
	Aktiviteter	Hvordan kan forskjeller i verden utjevnes? Jobbe med læringsstien " <a href="#">Et godt utgangspunkt</a> "
19	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-bruke kunnskap fra dette temaet til å undersøke problemstillinger og hvordan forskjellige utfordringer påvirker levekår og samfunnsforhold
	Aktiviteter	Konsekvenser av internasjonal handel - menneskerettigheter og miljø Arena 9, s.245-255 Jobbe med "Utforsk"-oppgaver i Arena 9, s. 256
Vurdering:		Utforsknings-/skriveoppgave

Læringsressurser:     Arena 9  
                                  [skolenmin.cdu](http://skolenmin.cdu)

## Kompetansemål:

- utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur
- reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst
- samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levekår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag

# KRLE



Hva betyr temaet “kreativitet” i KRLE:

Uke		
12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
14	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
17	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
18	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
19	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
Vurdering:		

Læringsressurser:

Kompetansemål:

# KROPPSØVING



## Læringsmål:

Individuell: Fokus på egen utvikling i aktivitetene. Bidra til et positivt læringsmiljø.

Lagspill: Bidra til godt samarbeid i lagaktiviteter. Gi oppmuntring til medelever.

Lek, bevegelse og dans: Være positiv til og delta i alle aktiviteter. Oppmuntre medelever.

Vurdering: Kompetansemål, innsats og egenvurderinger.

Link til idebank og egenvurderingsskjema: [☰ Idebank og egenvurderingsskjema KRØ](#)

Uke	Tema: Lek, bevegelse og dans Klasse A og B	Tema: Individuell Klasse C og D	Tema: Lagspill Klasse E og F
12	Idda 1	DOJO/Dansesal	Idda 2
13	Påskeferie		
14	Idda 1	DOJO/Dansesal	Idda 2
15	Idda 2	Idda 1	DOJO/Dansesal
16	DOJO/Dansesal	Idda 2	Idda 1
17	DOJO/Dansesal	Idda 2	Idda 1
18	Hall	Dansesal/Ishall	DOJO

## Læringsressurser:

### Kompetansemål:

<https://www.udir.no/lk20/kro01-05/kompetansemaal-og-vurdering/kv185>



# KUNST OG HÅNDVERK



Uke	
fra uke 49-	<p><b>Aktiviteter</b></p> <p><b><u>Rullering på verksted. 5-6 uker pr verksted.</u></b></p> <p><b><u>Metallsløyd:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lære om edle metaller, legeringer, m finhet, slagloding</li> <li>• Lage sølvring av sølvtråd</li> </ul> <p><b><u>Tresløyd:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lære om tredimensjonal formgiving, treets struktur</li> <li>• Lære bruk av forskjellige typer verktøy i forbindelse med uthuling /sage/sette sammen en kasse.</li> </ul> <p><b><u>Tekstil:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lære å bruke symaskin</li> <li>• Lære å lage enkle mønstre, abstrahere, applikere, stryke</li> </ul> <p><b><u>Ostevoks:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kroppens proporsjoner</li> <li>• Lære å bruke ulike redskaper for å forme i ostevoks</li> </ul> <p><b>Verksted:</b></p> <p>Sølvring Insektshotell/tapasfjøl Putetrekk m applikasjon Skulptur(ostevoks) Maleri</p>
Vurdering:	<ul style="list-style-type: none"> <li>* Arbeidsinnsats</li> <li>* Samarbeid</li> <li>* Ferdigheter/verktøybruk</li> <li>* Ferdig arbeid</li> <li>* Orden under arbeid/rydding</li> <li>* Logg</li> </ul>

## Kompetansemål:

- visualisere form ved hjelp av frihåndstegninger, arbeidstegninger, modeller og digitale verktøy
- utvikle løsninger gjennom en stegvis designprosess og vurdere holdbarhet, funksjon og estetisk uttrykk
- reflektere kritisk over visuelle virkemidler og eksperimentere med ulike visuelle uttrykk i en skapende prosess

# MUSIKK



## Musikkteori, note- og akkordlære Praktiske samspill - aktiviteter

12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Redegjøre for notesystemet, ulike skalaer, fortegn, noteverdier og taktarter. 9C,D,E: siste uke med student.
	Aktiviteter	Teoretiske og praktiske oppgaver
13	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	<b>Påskeferie</b>
	Aktiviteter	
14	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Anvende teori om notesystemet, akkorder og noteverdier i praksis.
	Aktiviteter	Innføring i akkordenes oppbygging, og jobbe med piano /gitar.
15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Anvende teori om notesystemet, akkorder og noteverdier i praksis.
	Aktiviteter	Innføring i akkordenes oppbygging, og jobbe med piano /gitar.
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Anvende teori om notesystemet, akkorder og noteverdier i praksis.
	Aktiviteter	Jobbe med piano / gitar
17 - 19	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Anvende teori om notesystemet, akkorder og noteverdier i praksis.
	Aktiviteter	Jobbe med piano / gitar
Vurdering:		Underveis

### Læringsressurser:

<https://www.youtube.com/watch?v=TU5pxBoP9v0>  
<https://www.youtube.com/watch?v=JITuHPF-fSY&t=10s>  
<https://www.youtube.com/watch?v=Z6bSG1b4bec>  
<https://www.youtube.com/watch?v=kOMEE1bVTRM>  
<https://www.musicca.com/piano>

### Kompetansemål:

- Bruke musikkens grunnelementer, symboler for besifring og akkordprogresjoner i spill på instrumenter
- Velge uttrykk og formidlingsform i egen musisering og grunnleggende valg
- Øve inn og framføre et repertoar av musikk og dans fra ulike sjangere med vekt på rytmisk musikk
- Bruke relevante faglige begreper i presentasjon av et arbeid med selvvalgt musikk
- Skape egne danseuttrykk med utgangspunkt i musikkens karakter

# Mat og helse



**Hva betyr temaet Menneskeverd i mat og helse:** Våre matvalg og vårt matforbruk kan påvirke miljøet, klimaet og matsikkerheten.

Uke		
12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lage påskefrokost. Kjenne til påsketradisjoner.
	Aktiviteter	Lage fletteloff s. 128 Lage omelett s. 89 Egg s. 123,180
14	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Matvareallergi s. 53-54
	Aktiviteter	Pai s. 129 i Matopedia Salat s. 100 i Matopedia
15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lage vegetarmat
	Aktiviteter	Lasagne med grønnsaker, s. 40 Salat, s. 18
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Egne mål blir gitt.
	Aktiviteter	Praktisk prøve Sinte kjøttboller i rask tomatsaus, s. 96, Ris, Tilslørte bondepiker s. 110 Gulrotsalat med variasjoner s. 15
17	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Egne mål blir gitt.
	Aktiviteter	Praktisk prøve Sinte kjøttboller i rask tomatsaus, s. 96, Ris, Tilslørte bondepiker s. 110 Gulrotsalat med variasjoner s. 15
18	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-vite noe om mat fra havet. -lage fiskekaker
	Aktiviteter	Lage grove seiburgere s. 60 og ovnsstekte grønnsaker s. 11 Lage Pavlovaterte s. 134 <b>Lekse:</b> Les om mat fra havet s.127-130 Svar på spørsmål 1-2 s.131
Vurdering:		Praktiske prøver. Teoriprøve onsdag 15.05

**Læringsressurser:** Matopedia teoribok og Kokebok for alle.  
Film Eit feit liv NRK

## Kompetansemål:

- planlegge og bruke eigna reiskap, teknikkar og matlagingsmetodar til å lage trygg og berekraftig mat som gir grunnlag for god helse
- bruke sansane til å vurdere kvaliteten på matvarer, utforske og kombinere smakar i matlaginga og forbetre oppskrifter, menyar og anretning av mat
- kritisk vurdere informasjon om matproduksjon og drøfte korleis forbrukarmakt kan påverke lokal og global matproduksjon
- utforske klimaavtrykket til matvarer og gjere greie for korleis matval og matforbruk kan påverke miljøet, klimaet og matsikkerhet

# Spansk



**Hva betyr temaet “vår felles framtid” i spansk:** I spansk betyr temaet “vår felles framtid” at en kan ha enkle samtaler med personer fra flere ulike spansktalende land.

Uke		
11-12	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lage presentasjon om Spania
	Aktiviteter	Jobbe med presentasjonen av Spania
13		Påskeferie
14-15	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Presentere Spania
	Aktiviteter	Muntlige presentasjoner
16	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-ord for rom og møbler -kunne beskrive eget hus og hvor det ligger.
	Aktiviteter	La casa de Carmela s. 34-35 Lære ordforråd for rom og møbler Tegne eget hus.
17	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-flere preposisjoner -fortelle hvor møbler står i forhold til hverandre
	Aktiviteter	La habitación de Carmela s. 36-39 Kunne beskrive eget rom.
18		Fri onsdag 1.mai
Vurdering:		Muntlig presentasjon om Spania

## Læringsressurser:

Vale 2

Utdelte ark

Skolen min

## Kompetansemål:

- muntlig fortelle om dagligliv og opplevelser og uttrykke meninger, også spontant
- skrive enkle tekster om dagligliv og opplevelser som forteller, beskriver og informerer, med og uten hjelpemidler
- utforske og beskrive levemåter, tradisjoner og geografi i områder der språket snakkes, og se sammenhenger med egen bakgrunn
- bruke enkle språklige strukturer, regler for uttale og rettskriving og språkets offisielle alfabet eller tegn for å kommunisere på en situasjonstilpasset måte